

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/23-03/11
URBROJ: 613-09-23-9
Bjelovar, 28. kolovoza 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Damir Bajs
Nezavisna lista
za 2022.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2022.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2022.	12
	Provedba naloga i preporuka	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Damira Bajsa Nezavisne liste (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Od lipnja 2021. Stranka ima 42 člana u predstavničkim tijelima 15 jedinica lokalne samouprave.

Na temelju pribavljenih odluka jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli, u poslovnim knjigama su evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja za prihode iz proračuna 14 jedinica lokalne samouprave u iznosu od 69.968,00 kn (od čega se 17.392,00 kn odnosi na potraživanja iz prethodne godine). Koncem 2022. Stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala ni u finansijskim izvještajima iskazala potraživanja (odnosno odgođeno priznavanje prihoda) u iznosu od 16.905,00 kn za prihode iz proračuna jedne jedinice lokalne samouprave za koju nije ni pribavila odluku o visini sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i njihovoj raspodjeli. Potraživanja u spomenutom iznosu naplaćena su 18. siječnja 2023.

U poslovnim knjigama evidentirani su i u finansijskim izvještajima za 2022. iskazani ukupni prihodi u iznosu od 289.220,00 kn, rashodi u iznosu od 186.259,00 kn te višak prihoda u iznosu od 102.961,00 kn. Od ukupno evidentiranih/iskazanih prihoda i rashoda, vrijednosno najznačajniji prihodi i rashodi u iznosu od 166.170,00 kn odnose se na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prethodne godine (2021.). Kako je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima za 2022. navedeno, Stranka je sukladno Uputi neprofitnim organizacijama o ispravku finansijskih izvještaja od Ministarstva financija izvršila ispravak te su spomenuti prihodi i rashodi priznati u sljedećem izvještajnom razdoblju (2022.). Provedeni ispravak finansijskih izvještaja, Stranka je navela u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima (sukladno navedenoj Uputi Ministarstva financija), ali ga nije provela na ispravan način. Naime, računovodstvene pogreške prethodnog razdoblja ispravljaju se retroaktivno u prvim finansijskim izvještajima nakon njezina otkrivanja na način da se ispravljaju usporedivi podaci toga prethodnog razdoblja koji se iskazuju uz tekuće razdoblje (Stranka je u 2022. umjesto evidentiranja/iskazivanja prihoda i rashoda iz 2021. trebala provesti ispravak prenesenog manjka prihoda iz prethodne godine).

Nadalje, u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2022. nisu evidentirani ni iskazani prihodi od jedinice lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke za 2022. u iznosu od 16.905,00 kn, koji su naplaćeni u siječnju 2023.

Zbog navedenog su u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2022. (Izvještaju o prihodima i rashodima) prihodi više iskazani za 149.265,00 kn (iskazani su u iznosu od 289.220,00 kn umjesto u iznosu od 139.955,00 kn); rashodi su više iskazani za 166.170,00 kn (iskazani su u iznosu od 186.259,00 kn umjesto u iznosu od 20.089,00 kn); višak prihoda za izvještajno razdoblje manje je iskazan za 16.905,00 kn (iskazan je u iznosu od 102.961,00 kn umjesto u iznosu od 119.866,00 kn), a manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju više je iskazan za 16.905,00 kn (iskazan je u iznosu od 128.781,00 kn umjesto u iznosu od 111.876,00 kn). Nadalje, u Bilanci na dan 31. prosinca 2022. nisu iskazana potraživanja za prihode iz proračuna od jedinice lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke, odnosno odgođeno priznavanje prihoda u iznosu od 16.905,00 kn, a vlastiti izvori koji se odnose na manjak prihoda (za pokriće u sljedećem razdoblju) iskazani su u iznosu od 128.781,00 kn umjesto u iznosu od 111.876,00 kn. Stoga finansijski izvještaji za 2022. ne pružaju objektivnu i realnu sliku o finansijskom položaju i poslovanju Stranke. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostačne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u ožujku 2017., kada je stekla i svojstvo pravne osobe upisom u Registar političkih stranaka. Prema rješenju Ministarstva uprave (od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave) i Registru političkih stranaka, sjedište Stranke je Dr. Ante Starčevića 9, Bjelovar. U 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2023.) Stranka nema iznajmljen poslovni prostor za obavljanje poslovnih aktivnosti. Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke.

Programom Stranke utvrđene su aktivnosti: gospodarstvo; poljoprivreda; obrazovanje; zdravstvo; širenje organizacije Stranke na području Bjelovarsko-bilogorske županije; osnivanje podružnica; rad na terenu; promocija Stranke te pripreme za lokalne i parlamentarne izbore, izbore za Europski parlament, kao i za izbore za vijeća mjesnih odbora. Cilj Stranke je promicanje i zastupanje razvojnih interesa Bjelovarsko-bilogorske županije kao društvene cjeline u okviru Republike Hrvatske.

Statutom Stranke, koji je u ožujku 2017. donijela Skupština Stranke, utvrđena je svrha osnivanja Stranke, njezin naziv, područje i pravni okvir djelovanja te sjedište; znak i pečat te predstavljanje i zastupanje Stranke; članstvo; ustrojstvo (središnja upravna tijela Stranke, način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način rada i odlučivanja); područna ustrojstvena tijela Stranke, financiranje te ostala pitanja značajna za rad i djelovanje Stranke. Ustrojena je prema teritorijalnom načelu, a prema Statutu, područni ustrojstveni oblici Stranke su ogranci te organizacije (osnivaju se za općine, gradove i županiju). Do konca 2022. Stranka je registrirala šest ogranaka.

Središnja upravna tijela Stranke su: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednik, Zamjenik Predsjednika, Tajnik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela Stranke traje četiri godine.

Skupština je najviše tijelo Stranke, a čine ga svi članovi Stranke dok broj članova ne prijeđe 300 članova, nakon čega Skupštinu čine predstavnici ustrojstvenih oblika Stranke s cijelog područja njezina djelovanja. Skupština se održava najmanje jedanput godišnje te, između ostalog, donosi i mijenja Statut i Program; utvrđuje temeljne smjernice politike Stranke; bira i razrješava Predsjednika, Zamjenika Predsjednika i Tajnika; bira i razrješava članove Predsjedništva; bira i razrješava Nadzorni odbor; raspravlja o izvješćima Predsjedništva i drugih tijela Stranke te daje smjernice za daljnji rad tijelima Stranke.

Predsjedništvo je sastavljeno od pet do sedam članova, i to: Predsjednika, Zamjenika Predsjednika, Tajnika te članova Predsjedništva koji su izabrani na Skupštini. Koncem 2022. Predsjedništvo ima pet članova. Predsjedništvo, između ostalog, donosi sve odluke nužne za djelovanje Stranke; osniva razna radna tijela potrebna za funkcionalno djelovanje Stranke; raspravlja i odlučuje o svim političkim pitanjima i aktivnostima; brine se o novčanim sredstvima potrebnim za djelovanje Stranke; usvaja finansijski plan i završni račun; odlučuje o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika Stranke; podnosi izvješća Skupštini o svom radu; donosi odluku o promjeni adrese sjedišta Stranke te odlučuje i o drugim pitanjima bitnim za ostvarenje ciljeva Stranke.

Predsjednik Stranke, između ostalog, potpisuje akte Skupštine i Predsjedništva, brine se o poštivanju i izvršavanju odluka koje je donijela Skupština, usklađuje i potiče suradnju svih središnjih tijela te donosi odluku o izbornim ili poslijeeizbornim koalicijama.

Nadalje, provodi politiku Stranke u okviru Programa, Statuta i zacrtanih smjernica te saziva i vodi sjednice Predsjedništva. Od osnivanja (ožujak 2017.) te tijekom obavljanja revizije (lipanj 2023.) Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik Stranke Damir Bajs, dipl. iur.

Zamjenik Predsjednika pomaže u radu Predsjedniku Stranke i Predsjedništvu, osnivanju ogranaka, općinskih, gradskih i županijskih organizacija te utvrđivanju prijedloga koji se upućuju Predsjedništvu.

Tajnik sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke, koordinira rad središnjih tijela Stranke, vodi evidenciju članstva te obavlja poslove organizacijske, administrativne, stručne i političke prirode u skladu s ovlastima koje mu povjeri Predsjednik ili Predsjedništvo Stranke.

Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana, a prati redovno finansijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga, prati pravne okvire djelovanja Stranke te nadzire provedbu Statuta i drugih akata Stranke.

Osim Statuta, doneseni su i Pravilnik o unutarnjoj kontroli i Etički kodeks.

Stranka je na izborima za zastupnike u 10. saziv Hrvatskog sabora osvojila jedno zastupničko mjesto. S obzirom na to da je izabrani zastupnik (Predsjednik Stranke) istodobno obnašao i dužnost župana, sukladno odredbama članaka 9. – 15. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 116/99, 109/00, 53/03, 69/03, 167/03, 44/06, 19/07, 20/09, 145/10, 24/11, 93/11, 120/11, 19/15, 66/15, 104/15 i 98/19), kojima je propisana nespojivost dužnosti, mirovanje i prestanak zastupničkog mandata te zamjenjivanje zastupnika, kao i koalicijskom sporazumu, mandat i sredstva za redovito godišnje financiranje pripala su političkoj stranci – koalicijskom partneru (Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske). Od 15. lipnja 2021. (nakon prestanka obavljanja dužnosti župana) zastupniku (Predsjedniku Stranke) je prestalo mirovanje zastupničkog mandata u Hrvatskom saboru.

U 2022. Stranka nema zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog finansijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Pravilnikom o unutarnjoj kontroli (iz veljače 2019.), utvrđeno je da svaka knjigovodstvena isprava mora biti kontrolirana prije unosa u poslovne knjige; koje knjigovodstvene isprave će se kontrolirati, kao i što navedene kontrole obuhvaćaju te da se kontrola sastoji od formalne, računske i suštinske kontrole. U prosincu 2022. donesen je novi Pravilnik o unutarnjoj kontroli kojim je, između ostalog, utvrđeno da unutarnju kontrolu provodi i nadzire Predsjedništvo Stranke, utvrđeni su elementi unutarnje kontrole (praćenje i provođenje Statuta, nadzor nad finansijskim poslovanjem, provjera zakonitosti donošenja odluka i postupaka Stranke, usklađenost s propisima o zaštiti podataka), postupci unutarnje kontrole te izvještavanje o provedenoj unutarnjoj kontroli. Također, imenovana je nova osoba zadužena za obavljanje unutarnje kontrole.

Spomenuta osoba je u ožujku 2023. sastavila izvješće o obavljenoj unutarnjoj kontroli za 2022. u kojem je navedeno da nepravilnosti nisu utvrđene.

Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izradu godišnjih izvještaja) obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora. Formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava (ulazni računi, prilozi uz račune, drugi finansijski dokumenti) obavlja je i potpisivao Predsjednik Stranke.

Nadzorni odbor je u siječnju 2023. obavio pregled poslovnih knjiga i knjigovodstvenih isprava za 2022. (izvodi sa žiroračuna, ulazni računi), o čemu je sastavio izvješće u kojem je navedeno da se knjigovodstvo Stranke vodi u skladu s propisima za neprofitne organizacije.

Etičkim kodeksom iz prosinca 2022. utvrđena su pravila ponašanja, sukob interesa te jasni standardi etičkog ponašanja, koje trebaju poštovati članovi Stranke.

Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu unutarnje i vanjske komunikacije koristi e-poštu.

Planiranje

Predsjedništvo Stranke je u prosincu 2021. donijelo godišnji program rada i finansijski plan za 2022., a u prosincu 2022. izmjene programa rada i dvije izmjene finansijskog plana za 2022.

Finansijski plan i njegove izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda, obrazloženja finansijskog plana te plana zaduživanja i otplata. Finansijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 110.000,00 kn, rashodi u iznosu od 19.000,00 kn te višak prihoda u iznosu od 91.000,00 kn. Prvim izmjenama finansijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 242.001,00 kn, rashodi u iznosu od 153.500,00 kn te višak prihoda u iznosu od 88.501,00 kn. Drugim izmjenama finansijskog plana planirani su prihodi u iznosu od 289.219,00 kn, rashodi u iznosu od 186.260,00 kn te višak prihoda u iznosu od 102.959,00 kn. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode od dobrovoljnih prihoda (donacija), i to iz proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave u iznosu od 227.743,00 kn, ostalih prihoda od donacija u iznosu od 55.476,00 kn i donacija od političkih stranaka u iznosu od 6.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 180.861,00 kn (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za grafičke usluge u iznosu od 94.000,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 58.945,00 kn, usluge odvjetnika i pravnog savjetnika u iznosu od 11.875,00 kn te računovodstvene usluge u iznosu od 10.485,00 kn), finansijske rashode u iznosu od 5.199,00 kn i druge rashode u iznosu od 200,00 kn. Planiranim viškom prihoda (102.959,00 kn) planirano je pokriće dijela manjka prihoda iz prethodnih godina.

Program rada za 2022. sadrži sedam aktivnosti, i to: gospodarstvo, poljoprivredu, obrazovanje, zdravstvo, širenje organizacije ogrankova Stranke na području Bjelovarsko-bilogorske županije, rad na terenu i promociju. Cilj Stranke je promicanje i zastupanje interesa Bjelovarsko-bilogorske županije kao društvene cjeline u sastavu Republike Hrvatske. Izmjenama programa rada uz opis aktivnosti navedeni su i planirani rashodi prema vrstama i iznosima.

Izmjenama finansijskog plana i programa rada za 2022., Stranka je u ukupnim prihodima i rashodima planirala i prihode i rashode (166.170,00 kn) vezane za izbornu promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz 2021. zbog ispravka podataka u finansijskim izvještajima za 2022.

Finansijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su propisani finansijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Finansijski izvještaji s prilozima (Program rada i Finansijski plan za 2022. te njihove izmjene, kao i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu 28. veljače 2023. (u propisanom roku) te 17. svibnja 2023. (dopuna/ispravci pojedinih priloga) unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 289.220,00 kn, što je 63.392,00 kn ili 28,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi jednaki su planiranim prihodima.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	225.828,00	289.220,00	128,1
	Ukupni prihodi	225.828,00	289.220,00	128,1

Od ukupno ostvarenih prihoda u iznosu od 289.220,00 kn, na prihode iz prethodne godine (2021.) vezane za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi se 166.170,00 kn (prihodi od jedinica lokalne samouprave za naknadu troškova izborne promidžbe 157.775,00 kn te vlastita sredstva u iznosu od 8.395,00 kn).

Preostali prihodi u iznosu od 123.050,00 kn odnose se na izvještajno razdoblje (2022.), od čega su prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave ostvareni u iznosu od 69.968,00 kn (umjesto u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga/donacija trebalo ih je u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati u okviru prihoda po posebnim propisima iz proračuna), a prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 53.082,00 kn. Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i godišnjim programom rada Stranke.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 69.968,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke.

Ostvareni su od 13 jedinica lokalne samouprave na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članka 6., stavka 2. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobitne mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave i nezavisni vijećnici. Prema odredbama članka 7. Zakona, sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednak iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Od lipnja 2021., odnosno po okončanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave, Stranka ima 42 člana u predstavničkim tijelima 15 jedinica lokalne samouprave (Županija, četiri grada i deset općina). Sredstva su primljena od jedinica lokalne samouprave većim dijelom tromjesečno u jednakim iznosima, a u pojedinim slučajevima polugodišnje ili u godišnjem iznosu.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje redovne djelatnosti Stranke u iznosu od 53.082,00 kn ostvareni su u novcu od tri fizičke osobe (pojedinačno u iznosima od 9.833,00 kn do 28.500,00 kn). Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kojima su propisane vrste, način uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 186.259,00 kn, što je 330.000,00 kn ili 63,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi jednak su planiranim rashodima.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2) u kn
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	512.113,00	180.860,00	35,3
1.1.	Drugi materijalni rashodi	512.113,00	180.860,00	35,3
2.	Finansijski rashodi	793,00	5.199,00	655,6
3.	Drugi rashodi	3.353,00	200,00	6,0
	Ukupni rashodi	516.259,00	186.259,00	36,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	225.828,00	289.220,00	128,1
	Višak prihoda	0,00	102.961,00	-
	Manjak prihoda	290.431,00	0,00	-

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 186.259,00 kn, vrijednosno najznačajniji u iznosu od 166.170,00 kn odnose se na rashode iz prethodne godine (2021.) vezane za promidžbu za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Preostali rashodi u iznosu od 20.089,00 kn odnose se na izvještajno razdoblje (2022.), i to na materijalne rashode u iznosu od 19.375,00 kn (usluge odvjetnika i pravnog savjetnika u iznosu od 11.875,00 kn, računovodstvene usluge u iznosu od 7.500,00 kn), finansijske rashode (bankarske usluge i usluge platnog prometa) u iznosu od 514,00 kn i druge rashode (troškove ovrhe) u iznosu od 200,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju uredne knjigovodstvene dokumentacije.

Višak prihoda za 2022. u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazan je u iznosu od 102.961,00 kn, preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja u iznosu od 231.742,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 128.781,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 27.362,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Finansijska imovina	18.505,00	27.362,00	147,9
1.1.	Novac u banci i blagajni	18.505,00	27.362,00	147,9
	Ukupno imovina	18.505,00	27.362,00	147,9
2.	Obveze	250.247,00	156.143,00	62,4
2.1.	Obveze za rashode	250.247,00	156.143,00	62,4
3.	Vlastiti izvori	-231.742,00	-128.781,00	55,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	18.505,00	27.362,00	147,9

Vrijednost finansijske imovine odnosi se na novčana sredstva u poslovnoj banci (sredstva na računu za redovno poslovanje Stranke).

Obveze (za rashode) u iznosu od 156.143,00 kn u cijelosti se odnose na obveze prema dobavljačima u zemlji iz prethodnih godina, od čega su do konca travnja 2023. podmirene obveze u iznosu od 33.698,00 kn ili 21,6 %.

Prema podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31. prosinca 2022., vlastiti izvori odnose se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 128.781,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 8. svibnja do 28. kolovoza 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i finansijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
7. Pravilnik o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
8. Statut i Program Stranke

9. Godišnji program rada i finansijski plan te njihove izmjene za 2022.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i/ili s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Provjerena je dokumentacija u vezi s dobrovoljnim prilozima (donacijama) te prihodima iz proračuna jedinica lokalne samouprave. Također, obavljena je provjera ulaznih računa. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje.

1. Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji

- 1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Od lipnja 2021. Stranka ima 42 člana u predstavničkim tijelima 15 jedinica lokalne samouprave. Na temelju pribavljenih odluka jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i njihovo raspolagaju, u poslovnim knjigama su evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja za prihode iz proračuna 14 jedinica lokalne samouprave u iznosu od 69.968,00 kn (od čega se 17.392,00 kn odnosi na potraživanja iz prethodne godine). Koncem 2022. Stranka nije u poslovnim knjigama evidentirala ni u finansijskim izvještajima iskazala potraživanja (odnosno odgodjeno priznavanje prihoda) u iznosu od 16.905,00 kn za prihode iz proračuna jedne jedinice lokalne samouprave za koju nije ni pribavila odluku o visini sredstava za redovito godišnje financiranje političkih stranaka i njihovo raspolagaju. Potraživanja u spomenutom iznosu naplaćena su 18. siječnja 2023.

Prema odredbama članka 10. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje finansijskih izvještaja.

Državni ured za reviziju nalaže pravodobno pribavljati odluke od jedinica lokalne samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka te na temelju navedenih odluka evidentirati potraživanja (zaduženje), kako bi podaci o potraživanjima bili evidentirani u poslovnim knjigama, odnosno iskazani u finansijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U poslovnim knjigama evidentirani su i u finansijskim izvještajima za 2022. iskazani ukupni prihodi u iznosu od 289.220,00 kn, rashodi u iznosu od 186.259,00 kn te višak prihoda u iznosu od 102.961,00 kn. Od ukupno evidentiranih/iskazanih prihoda i rashoda, vrijednosno najznačajniji prihodi i rashodi u iznosu od 166.170,00 kn odnose se na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prethodne godine (2021.). Kako je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima za 2022. navedeno, Stranka je sukladno Uputi neprofitnim organizacijama o ispravku finansijskih izvještaja od Ministarstva financija izvršila ispravak te su spomenuti prihodi i rashodi priznati u sljedećem izvještajnom razdoblju (2022.).

U spomenutoj Uputi neprofitnim organizacijama, koja je objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva financija, između ostalog, navedeno je i da se s obzirom na odredbu članka 10. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, kojom je propisano da se podaci u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje finansijskih izvještaja, nakon sastavljanja i predaje finansijskih izvještaja u propisanom roku, predani izvještaji ne mogu ispravljati, nego se svi eventualni ispravci provode u sljedećem izvještajnom razdoblju, što je potrebno navesti u Bilješkama.

Stranka je provedeni ispravak finansijskih izvještaja navela u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, ali ga nije provela na ispravan način. Naime, računovodstvene pogreške prethodnog razdoblja ispravljaju se retroaktivno u prvim finansijskim izvještajima nakon njezina otkrivanja na način da se ispravljaju usporedivo podaci toga prethodnog razdoblja koji se iskazuju uz tekuće razdoblje (Stranka je u 2022. umjesto evidentiranja/iskazivanja prihoda i rashoda iz 2021. trebala provesti ispravak prenesenog manjka prihoda iz prethodne godine).

Nadalje, u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2022. nisu evidentirani ni iskazani prihodi od jedinice lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke za 2022. u iznosu od 16.905,00 kn, koji su naplaćeni u siječnju 2023.

Zbog navedenog su u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2022. (Izvještaju o prihodima i rashodima) prihodi više iskazani za 149.265,00 kn (iskazani su u iznosu od 289.220,00 kn umjesto u iznosu od 139.955,00 kn); rashodi su više iskazani za 166.170,00 kn (iskazani su u iznosu od 186.259,00 kn umjesto u iznosu od 20.089,00 kn); višak prihoda za izvještajno razdoblje manje je iskazan za 16.905,00 kn (iskazan je u iznosu od 102.961,00 kn umjesto u iznosu od 119.866,00 kn), a manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju više je iskazan za 16.905,00 kn (iskazan je u iznosu od 128.781,00 kn umjesto u iznosu od 111.876,00 kn). Nadalje, u Bilanci na dan 31. prosinca 2022. nisu iskazana potraživanja za prihode iz proračuna od jedinice lokalne samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke, odnosno odgođeno priznavanje prihoda u iznosu od 16.905,00 kn, a vlastiti izvori koji se odnose na manjak prihoda (za pokriće u sljedećem razdoblju) iskazani su u iznosu od 128.781,00 kn umjesto u iznosu od 111.876,00 kn. Stoga, finansijski izvještaji za 2022. ne pružaju objektivnu i realnu sliku o finansijskom položaju i poslovanju Stranke.

Prema odredbi članka 7., stavka 1. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo neprofitnih organizacija temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Iskazivanje imovine i obveza propisano je odredbama članaka 22. – 25. navedenog Zakona te je, između ostalog, propisano da imovina, obveze i vlastiti izvori određuju finansijski položaj neprofitne organizacije. Priznavanje prihoda i rashoda propisano je odredbama članka 26. navedenog Zakona; između ostalog, propisano je da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se prihodi po posebnim propisima priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predviđanja finansijskih izvještaja za isto razdoblje, dok se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Prema odredbi članka 28., stavka 3. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, finansijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Oblik i sadržaj finansijskih izvještaja propisani su Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Prema odredbama članaka 6. i 8. navedenog Pravilnika, Izvještaj o prihodima i rashodima Obrazac PR-RAS-NPF, između ostalog, sadrži sljedeće podatke: stupac 4 – ostvareno prethodne godine i stupac 5 – ostvareno u izvještajnom razdoblju.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i rashode evidentirati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose te iskazivati podatke u finansijskim izvještajima na način da pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

1.2. Stranka u cijelosti prihvata Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljen Izvješće. O finansijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjeroeno je je li Stranka postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021.	Unutarnjim aktima urediti sustav unutarnjih kontrola kako bi se uspostavom kontrolnih aktivnosti osiguralo ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.	19. siječnja 2023.	provedeno
2.		2021.	Donijeti kodeks etike i/ili dokumente kojima se uređuju pravila ponašanja, sukobi interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja; kao i upoznati sve članove Stranke s kodeksom etike te provesti izobrazbu, kako bi se osiguralo da članovi Stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti.	19. siječnja 2023.	provedeno
3.	Planiranje	2021.	Donijeti plan zaduživanja, obrazloženje finansijskog plana te rezultat poslovanja za godinu koja prethodi godini za koju se donosi finansijski plan u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu finansijskog upravljanja i kontroli te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija.	19. siječnja 2023.	provedeno
4.		2021.	U godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava i stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	19. siječnja 2023.	provedeno
5.	Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji	2021.	Pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava.	19. siječnja 2023.	provedeno
6.		2021.	Rashode za usluge promidžbe i informiranja evidentirati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	19. siječnja 2023.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
7.		2021.	Ustrojiti knjigu potraživanja ili u glavnoj knjizi osigurati potrebne podatke o potraživanjima od jedinica lokalne samouprave u kojima Stranka ima članove u predstavničkim tijelima, izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	19. siječnja 2023.	provedeno
8.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati sve prihode i rashode koje je Stranka ostvarila odnosno iskazivati podatke u finansijskim izvještajima na način da pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2023.	djelomično provedeno
9.		2021.	U finansijskim izvještajima (Bilanci) iskazati podatke u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija te važećom Uputom Ministarstva financija za izradu i predaju finansijskih izvještaja neprofitnih organizacija.	28. veljače 2023.	nije provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- Stranka je pravilno u poslovnim knjigama evidentirala i u finansijskim izvještajima iskazala prihode i rashode koji se odnose na izvještajno razdoblje, ali je pogrešno evidentirala i iskazala prihode i rashode iz prethodnog razdoblja u vezi s izborom članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog navedenog, finansijski izvještaji i nadalje ne pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Stranke.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka prihvata status naloga i preporuka iz prošle revizije, uz obrazloženje da su djelomično provedeni ili neprovedeni nalozi vezani za pogrešno tumačenje i provođenje akata i pravilnika, što je omaškom dovelo do toga da je osoba koja obavlja knjigovodstvene poslove smatrala da treba dva puta knjižiti isti prihod odnosno rashod, a koji su već bili evidentirani i iskazani u 2021. Također, navodi da će te naloge provesti u sljedećem razdoblju.*